

Tuomioistuinratkaisun täytäntöönpano

Tämän sivun alkukielistä versiota [sl](#) on muutettu äskettäin. Päivitystä suomennetaan parhaillaan.

Seuraavat kielet ovat jo saatavilla.

Swipe to change

sloveeni**Tuomioistuinratkaisun täytäntöönpano**

Slovenia

1 Mitä täytäntöönpano siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa tarkoittaa?

Slovenian tasavallassa täytäntöönpanosta säädetään laissa täytäntöönpanosta ja turvaamistoimista (*Zakon o izvršbi in zavarovanju – ZIZ*). Täytäntöönpano tarkoittaa pakko-täytäntöönpanoa eli sitä, että tuomioistuin määrää toteuttamaan täytäntöönpanoasiakirjan mukaisen vaatimuksen (antaa jotakin, tehdä jotakin, lakata tekemästä jotakin tai sallia jotakin). Rahasaatavan täytäntöönpano on sallittu myös virallisen asiakirjan perusteella. Perheasioissa täytäntöönpanoon voi poikkeuksellisesti kuulua suhteisiin liittyvien vaatimusten täytäntöönpano.

2 Mille viranomaisille täytäntöönpanoa koskeva toimivalta kuuluu?

Paikallistuomioistuimilla (*okrajno sodišče*), on toimivalta sallia ja toteuttaa täytäntöönpano.

3 Millä edellytyksillä päätös täytäntöönpanosta voidaan antaa?

Tuomioistuin määrää täytäntöönpanon, jos sille on peruste.

Täytäntöönpanoperusteita ovat:

täytäntöönpanokelpoinen tuomioistuimen päätös (tuomio tai välitystuomio, päätös, maksamismääräys tai muu tuomioistuimen tai välitystuomioistuimen määräys) ja tuomioistuimessa tehty sovintopäätös (tehty ennen oikeudenkäyntiä)

täytäntöönpanokelpoinen notaarin vahvistama asiakirja

muu täytäntöönpanokelpoinen päätös tai asiakirja, joka lain, ratifioitun ja julkaistun kansainvälisen sopimuksen tai Sloveniassa suoraan sovellettavan Euroopan unionin säädöksen mukaan kelpaa täytäntöönpanoperusteeksi.

Täytäntöönpanoperuste on täytäntöönpanokelpoinen, jos siihen on kirjattu velkoja ja velallinen sekä vaatimuksen kohde, laji, laajuus ja täyttämisaikajankohta (ZIZ, 21 §:n 1 momentti). Kun täytäntöönpanoperuste on päätös, jossa ei määrätä aikarajaa veloitteen täyttämiseksi, aikarajan määrää tuomioistuin täytäntöönpanopäätöksessään.

3.1 Menettely

Täytäntöönpanomenettelyt ja turvaamismenettelyt aloitetaan velallisen hakemuksesta. Velkoja voi toimittaa hakemuksen suoraan, sillä asianajajan käyttö ei ole pakollista. Yleensä täytäntöönpanohakemukset toimittaa kuitenkin asianajaja, jolla on asianmukainen lainopillinen tietämys. Täytäntöönpanotoimivalta on paikallistuomioistuimella (*okrajno sodišče*). Riippumatta siitä, mitä alueellisesta toimivallasta on säädetty, viralliseen asiakirjaan perustuvat täytäntöönpanohakemukset toimitetaan Ljubljanan paikallistuomioistuimeen (*Okrajno sodišče v Ljubljani*), joka tekee niitä koskevat päätökset. Kohdassa ”automaattinen käsittely” on tieto siitä, onko täytäntöönpanomenettelyyn liittyvän hakemuksen toimittaminen sähköisesti mahdollista tai pakollista.

Käsittelymaksu on maksettava jätettäessä täytäntöönpanoa koskevaa hakemusta, vastinetta tai valitusta. Käsittelymaksu on maksettava kahdeksan päivän kuluessa käsittelymaksua koskevan maksuääräyksen tiedoksiannosta. Jos käsittelymaksua ei makseta tässä määräajassa ja jollei ole sellaisia olosuhteita, joiden nojalla maksusta vapauttaminen tai maksun lykkääminen tai maksun maksaminen erissä olisi perusteltua, hakemus katsotaan peruutetuksi.

Kun tuomioistuin vastaanottaa täytäntöönpanohakemuksen, se tarkastaa, sisältääkö hakemus kaikki vaaditut osat, ja antaa sen jälkeen täytäntöönpanopäätöksen, jossa se joko määrää täytäntöönpanon tai hylkää täytäntöönpanohakemuksen (koska se on aiheeltaan perusteeton) tai jättää sen käsittelemättä (menettelyllisistä syistä). Tuomioistuin antaa myönteisen täytäntöönpanopäätöksen tiedoksi velkojalle ja velalliselle ja kielteisen täytäntöönpanopäätöksen vain velkojalle. Lisäksi tuomioistuin antaa täytäntöönpanopäätöksen ulosottomiehen nimittämiseksi tiedoksi ulosottomiehelle, ja päätöksen mukana toimitetaan jäljennökset kaikista täytäntöönpanon toteuttamiseen tarvittavista asiakirjoista.

Tuomioistuin voi määrätä rahasaatavan täytäntöönpanon sellaisin menetelmin ja niihin esineisiin kohdistuen, jotka mainitaan täytäntöönpanohakemuksessa. Ennen täytäntöönpanomenettelyjen päättymistä tuomioistuin voi velkojan pyynnöstä määrätä täytäntöönpanon muilla menetelmillä ja eri esineisiin kohdistuen jo määrättyjen menetelmien ja esineiden lisäksi tai niiden sijaan.

Tuomioistuin voi velallisen pyynnöstä määrätä täytäntöönpanon toteutettavaksi velkojan ehdottamasta poikkeavalla menetelmällä, jos vaihtoehtoinen menetelmä on riittävä saatavan maksamiseksi. Velkojan täytäntöönpanohakemuksen hylkäävään päätökseen ei voi hakea muutosta.

Täytäntöönpano alkaa ennen kuin täytäntöönpanopäätöksestä tulee lainvoimainen, ellei laissa säädetä toisin tiettyjen täytäntöönpanotoimien osalta. Saatavaa ei saa maksaa velkojalle, ennen kuin täytäntöönpanopäätöksestä tulee lainvoimainen, paitsi siinä tapauksessa, että täytäntöönpanoperusteena ovat maksulaitoksessa säilytettävät velallisen varat (täytäntöönpanoperusteeseen perustuva täytäntöönpano), edellyttäen, että täytäntöönpanoperuste on liitetty täytäntöönpanohakemukseen.

Jos tuomioistuimen määräämä täytäntöönpano edellyttää suoria täytäntöönpanotoimia, tuomioistuin määrää myös ulosottomiehen.

Ulosottomiehet

Ulosottomiehet ovat henkilöitä, jotka toteuttavat suoria täytäntöönpano- ja turvaamistoimia (he siis toteuttavat täytäntöönpanon fyysisesti, ts. he takavarikoivat omaisuutta, määrittävät vakuuden jne.). Ulosottomiehet nimeää oikeusministeri. Heidän lukumääränsä ja toimipaikkansa määrittää oikeusministeri siten, että kunkin aluetuomioistuimen (*okrajno sodišče*) alueella on vähintään yksi ulosottomies, ja loput ulosottomiehet määrätään eri aluetuomioistuinten alueille sen mukaan, montako täytäntöönpanotapausta kunkin alueella olevissa paikallistuomioistuimissa käsitellään. Yksittäisissä täytäntöönpanotapauksissa ulosottomies nimetään tuomioistuimen päätöksellä, mutta velkojalla on oikeus valita tietty ulosottomies. Erikoistapauksissa ulosottomies voi toteuttaa toimia koko Slovenian alueella. Ulosottomiesten antama palvelu on julkista palvelua, ja he toimivat itsenäisinä ammatinharjoittajina. Ulosottomiehet ovat vastuussa vahingoista, joita aiheutuu, kun he toteuttavat täytäntöönpano- ja turvaamistoimia, tai jos he eivät pysty täyttämään veloitteitaan lain, sen täytäntöönpanoasetusten ja tuomioistuimen määräysten mukaisesti.

Jos kyse on velvollisuuksien vakavasta laiminlyönnistä, oikeusministeri voi erottaa ulosottomiehen tehtävästään.

Täytäntöönpanokustannukset

Täytäntöönpanokustannukset maksaa ensin velkoja. Velkojan on myös maksettava ennakkomaksu täytäntöönpanotoimien kustannuksista. Summan ja maksumääräjän määrittää tuomioistuimien. Jos velkoja ei maksa ennakkomaksua, tuomioistuimien keskeyttää täytäntöönpanon. Velallisen on korvattava velkojalle täytäntöönpanon kannalta välttämättömät kustannukset tämän pyynnöstä. Tämä koskee myös niitä kustannuksia, jotka koskevat velallisen omaisuuteen liittyviä etsintöjä ja tuomioistuimen viran puolesta aloittamia menettelyjä. Tuomioistuimen on tehtävä päätös kustannuksista kahdeksan päivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta.

Jos on kyseessä työsuoritukseen ja kustannusten perintään liittyvän maksun saaminen, ulosottomies voi pyytää velkojaa maksamaan suuruudeltaan hinnaston mukaisen vakuusmaksun tietyssä määräjän kuluessa. Ulosottomiehen on annettava ilmoitus vakuuden maksamisesta velkojalle henkilökohtaisesti. Ilmoituksen on sisällettävä myös varoitus seurauksista, jos vakuutta ei makseta ajoissa tai jos ulosottomiehelle ei toimiteta todistetta maksusta. Ulosottomiehen on sisällytettävä ilmoitukseen myös maininta velkojan oikeudesta pyytää tuomioistuinta tekemään päätös vakuudesta.

Jos velkoja ei hyväksy maksutapaa, aikarajaa tai vakuuden määrää, hän voi toimittaa kahdeksan päivän kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta ulosottomiehelle pyynnön, että tuomioistuimen on tehtävä päätös asiasta. Ulosottomiehen on lähetettävä pyyntö tuomioistuimeen välittömästi, ja tuomioistuimen on tehtävä päätös asiasta kahdeksan päivän kuluessa sen käsiteltäväksi ottamisesta.

Jos velkoja ei maksa vakuutta ulosottomiehen tai tuomioistuimen määrittämällä tavalla ja tietyssä määräajassa tai toimita todistetta maksusta, ulosottomies ilmoittaa siitä tuomioistuimelle, joka keskeyttää täytäntöönpanon.

3.2 Tärkeimmät edellytykset

Täytäntöönpanon sallimisen **ensimmäinen ehto** on se, että sille pitää olla **asianmukainen täytäntöönpanoperuste**. Lain mukaan **se voi olla täytäntöönpanoasiakirja tai virallinen asiakirja**.

Tuomioistuimen päätösten täytäntöönpanokelpoisuus:

Tuomioistuimen päätös on täytäntöönpanokelpoinen, kun siitä tulee lainvoimainen ja kun velallisen velvoitteiden vapaaehtoisen täyttämisen aikaraja on umpeutunut. Velvoitteen vapaaehtoisen täyttämisen aikaraja alkaa seuraavana päivänä siitä, kun päätös on annettu tiedoksi velalliselle. Tuomioistuimien voi sallia täytäntöönpanon vain osalle tuomiota, kun kyseisestä osasta tulee täytäntöönpanokelpoinen. Tuomioistuimien sallii täytäntöönpanon myös sellaisen tuomioistuimen päätöksen perusteella, joka ei vielä ole lainvoimainen, jos laissa säädetään, ettei muutoksenhaku ole keskeyttänyt täytäntöönpanoa.

Tuomioistuimessa tehdyn sovinnon täytäntöönpanokelpoisuus:

Tuomioistuimessa tehty sovinto on täytäntöönpanokelpoinen, jos sovittelussa käsitelty saatava on erääntynyt maksettavaksi. Saatavan erääntyminen on osoitettava sovitteluasiakirjassa, julkisessa asiakirjassa tai lain mukaan oikeaksi todistetussa asiakirjassa. Jos erääntymistä ei voida osoittaa näin, se osoitetaan lainvoimaisella päätöksellä, joka annetaan saatavan erääntymisen vahvistavassa siviilioikeudellisessä menettelyssä.

Täytäntöönpanokelpoinen notaarin vahvistama asiakirja:

Notaarin vahvistama asiakirja on täytäntöönpanokelpoinen, jos velallinen on hyväksynyt sen välittömän täytäntöönpanon ja jos siinä esitetty saatava on erääntynyt maksettavaksi. Saatavan erääntyminen osoitetaan notaarin vahvistamassa asiakirjassa, julkisessa asiakirjassa tai lain mukaan oikeaksi todistetussa asiakirjassa. Jos saatavan erääntyminen ei määräydy tietyssä aikarajan umpeutumisen mukaan vaan jonkin toisen, notaarin vahvistamassa asiakirjassa ilmoitetun perusteen mukaan, notaarin on ilmoitettava osapuolille, mikä riittää osoittamaan saatavan erääntymisen: esimerkiksi velkojan kirjallinen ilmoitus velalliselle saatavan erääntymisestä ja erääntymispäivästä ja todiste siitä, että saatavan erääntymistä koskeva kirjallinen ilmoitus on annettu velalliselle tiedoksi. Notaarin on ilmoitettava osapuolille, että he voivat valtuuttaa notaarin ilmoittamaan velalliselle saatavan erääntymisestä sen sijaan, että toimitettaisiin todiste siitä, että saatavan erääntymistä koskeva kirjallinen ilmoitus on annettu velalliselle tiedoksi. Velkojan kirjallinen ilmoitus tai notaarin ilmoitus toimitetaan kirjattuna kirjeenä.

Toinen ehto, jonka täytyttyä tuomioistuimien sallii täytäntöönpanon, on **täytäntöönpanohakemuksen toimittaminen**. Hakemuksen on sisällettävä tiedot velkojasta ja velallisesta tunnistetietoineen, täytäntöönpanoperuste tai virallinen asiakirja, erittely velallisen velvoitteesta, tiedot täytäntöönpanotavasta ja esineestä, johon täytäntöönpano kohdistuu, sekä muut täytäntöönpanon toteuttamiseen tarvittavat tiedot (viralliseen asiakirjaan perustuvan täytäntöönpanohakemuksen on sisällettävä myös pyyntö siitä, että tuomioistuimien määrää velallisen maksamaan saatavan ja siihen liittyvät kulut kahdeksan päivän kuluessa tai kolmen päivän kuluessa, jos kiista koskee vekseleitä tai sekkejä, päätöksen tiedoksiantamisen päivästä laskettuna). Velkojan on täytäntöönpanohakemuksessa määritettävä selvästi peruste, jolla täytäntöönpanoa haetaan, ja ilmoitettava, että se on julistettu täytäntöönpanokelpoiseksi.

Saatavan on täytynyt erääntyä maksettavaksi ja velvoitteen vapaaehtoisen täyttämisen aikarajan on täytynyt umpeutua (vapaaehtoinen aikaraja).

Myös velkoja on määritettävä selvästi täytäntöönpanoperusteessa tai virallisessa asiakirjassa. Täytäntöönpanohakemuksessa on ilmoitettava velkojan nimi ja osoite (tai pääasiallinen toimipaikka). Täytäntöönpanohakemuksessa on ilmoitettava selvästi velkojan (ja velallisen) tunnistetiedot, jotka vaihtelevat sen mukaan, onko kyse luonnollisista henkilöistä, oikeushenkilöistä, yrittäjistä vai yksityishenkilöistä.

Velkojan on oltava olemassa oleva taho (ei siis kuollut henkilö tai kauppakierokirjasta poistettu yritys). Jos täytäntöönpanohakemus on tehty sellaisesta tahosta, jota ei ole olemassa, se on hylättävä. Jos tahon olemassaolo loppuu täytäntöönpanomenettelyn aikana, se on lain mukaan peruste keskeyttää menettely (eikä erityispäätöstä tarvitse antaa).

Täytäntöönpanon yhteydessä sekä velalliseen että velkojaan sovelletaan samoja **ennakoedellytyksiä** (oikeuskelpoisuus ja oikeustoimikelpoisuus), joiden on siviiliprosessilain (*Zakon o pravdnem postopku*) mukaisesti täytettävä myös siviilioikeudenkäynnissä yhdessä täytäntöönpanoa ja turvaamistoimia koskevan lain 15 §:n kanssa.

4 Täytäntöönpanotoimien tarkoitus ja luonne

Täytäntöönpanotoimien kohteena on velkojan saatavan maksaminen.

Rahasaatavien maksamiseen liittyvät täytäntöönpanotoimet ovat seuraavat: velallisen irtaimen omaisuuden myynti, kiinteän omaisuuden myynti, velallista koskevan rahasaatavan siirto, muiden omistus- tai aineellisten oikeuksien ja arvopapereiden lunastus, yhtiön osakkaan osuuden myynti ja maksulaitoksessa (esimerkiksi pankeissa) säilytettävien varojen siirto.

Muiden kuin rahasaatavien maksamiseen liittyvät täytäntöönpanotoimet ovat seuraavat: irtaimen omaisuuden ulosmittaus, kiinteän omaisuuden tyhjentäminen ja siirto velkojan omistukseen, korvaava palvelu velallisen kustannuksella, velallisen pakottaminen toimimiseen taloudellisten seuraamusten uhalla, työntekijän palaaminen työhön, irtaimen omaisuuden jakaminen, tahdonilmaisu ja lapsen huostaanotto.

4.1 Minkä tyyppinen varallisuus voi olla täytäntöönpanon kohteena?

Edellä luetelluilla täytäntöönpanotoimilla voidaan panna täytäntöön mikä tahansa täytäntöönpanon kohde (mikä tahansa velallisen esine tai omistusoikeus tai aineellinen oikeus), ellei esinettä ole vapautettu täytäntöönpanosta tai ellei tiettyyn esineeseen kohdistuvaa täytäntöönpanoa ole rajattu lain nojalla (ZIZ:n 32 pykälä).

Täytäntöönpanon kohteena eivät voi olla

esineet, jotka eivät voi olla oikeustoimien kohteena

mineraalivarat ja muut luonnonvarat

esineet, laitteet ja muu omaisuus, joita valtio tai paikallinen itsehallintoyhteisö tarvitsee tehtäviensä hoitamiseen, sekä maanpuolustukseen tarkoitettua kiinteää ja irtaimet esineet

esineet, laitteet ja muu omaisuus, joita velallinen tarvitsee julkisen palvelun toteuttamisessa

muu laissa säädetty omaisuus ja oikeudet (esim. lapsen elatukseen tarkoitetut varat, puhtaasti henkilökohtaiset tavarat, sosiaalietuuksiin perustuvat tulot, vanhempainetuudet, lapsilisät, vammaisetuudet, ruoka, lämmitys, työ- ja jalostuseläimet, kunniamerkit, mitalit, vammaisten apuvälineet, omaan toimeentuloon tarvittavat maatalousmaa ja talousrakennukset jne.).

4.2 Mitä vaikutuksia täytäntöönpanotoimilla on?

Kaikkien täytäntöönpanotoimien päävaikutus on velkojan saatavan maksaminen. Täytäntöönpanotoimien vaikutukset määräytyvät käytetyn täytäntöönpanotoimen mukaan.

RAHASAATAVAN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Irtaimen omaisuuteen kohdistuva täytäntöönpano toteutetaan takavarikoimalla irtainta omaisuutta ja myymällä sitä. Velkoja saa takavarikoituun omaisuuteen kohdistuvan panttioikeuden.

Velallisen käteissaataviin kohdistuva täytäntöönpano toteutetaan takavarikoimalla ja siirtämällä saatavia. Käteissaatavien takavarikointia koskevalla päätöksellä (takavarikointipäätös) tuomioistuin estää velallisen velallista maksamasta velkaa velalliselle ja velallista vaatimasta saatavien maksamista (tämä koskee myös vakuudeksi annettua panttia) tai hävittämään saatavia jollakin toisella tavalla. Takavarikointi tulee voimaan sinä päivänä, kun takavarikointipäätös annetaan tiedoksi velallisen velalliselle. Kun tuomioistuin antaa luvan takavarikoida velallisen saatavia velkojan pyynnöstä, velkoja saa takavarikoituihin saataviin kohdistuvan panttioikeuden.

Maksulaitoksessa säilytettäviin velallisen rahavaroihin kohdistuva täytäntöönpano: Velallisen jossakin maksulaitoksessa säilyttämiä rahavaroja koskevalla täytäntöönpanopäätöksellä tuomioistuin määrää maksulaitoksen jäädyttämään velallisen rahavarat tämän kaikilla pankkitileillä täytäntöönpanopäätöksen mukaista velvoitetta vastaavaan määrään saakka, ja kun päätöksestä tulee lainvoimainen, maksamaan tämän summan velkojalle. Päätöksestä aiheutuu varojen takavarikointi ja siirto perintään. Kun täytäntöönpanopäätöksestä tulee lainvoimainen, tuomioistuin ilmoittaa siitä maksulaitokselle. Maksulaitos ilmoittaa tuomioistuimelle heti, kun summa on maksettu velkojalle.

Saatavan täytäntöönpano ulosmittaamalla irtainta tai kiinteää omaisuutta toteutetaan ulosmittaamalla kyseinen saatava ja siirtämällä se velkojalle myynnin jälkeen. Velallisen ulosmitatun saatavan siirrosta aiheutuu velallisen rahasaatavien siirto.

Muihin omistusoikeuksiin tai aineellisiin oikeuksiin kohdistuva täytäntöönpano toteutetaan takavarikoimalla kyseinen oikeus ja realisoimalla irtain omaisuus. Takavarikointi tulee voimaan sinä päivänä, kun ulosmittauspäätös annetaan tiedoksi velalliselle. Takavarikoinnin sallivalla täytäntöönpanopäätöksellä tuomioistuin estää velallista luopumasta oikeudesta. Kun oikeus takavarikoidaan, velkoja saa siihen kohdistuvan panttioikeuden.

Arvopapereihin kohdistuva täytäntöönpano: Sellaisiin arvopapereihin kohdistuva täytäntöönpano, joilla käydään kauppaa pörssissä, toteutetaan takavarikoimalla ja myymällä arvopaperit ja maksamalla myynnistä saatu summa velkojalle. Takavarikointi tulee voimaan sinä päivänä, kun takavarikointipäätös kirjataan arvopaperien keskusrekisteriin.

Yhtiön osakkaan osuuteen kohdistuva täytäntöönpano toteutetaan merkitsemällä täytäntöönpanopäätös kaupparekisteriin, myymällä osuus ja maksamalla myynnistä saatu summa velkojalle. Täytäntöönpanopäätöksellä tuomioistuin estää yhtiön osakasta myymästä osuuttaan. Tuomioistuin toimittaa täytäntöönpanopäätöksen tiedoksi yhtiölle ja kirjaa sen kaupparekisteriin. Kirjauksen perusteella velkoja saa osakkaan osuuteen kohdistuvan panttioikeuden, joka vaikuttaa myös tämän osuuden myöhemmin hankkivaan henkilöön.

Kiinteään omaisuuteen kohdistuva täytäntöönpano toteutetaan merkitsemällä täytäntöönpanopäätös maarekisteriin, määrittämällä kiinteän omaisuuden arvo, myymällä se ja maksamalla myynnistä saatu summa velkojalle. Tuomioistuin merkitsee kiinteään omaisuuteen kohdistuvan täytäntöönpanopäätöksen maarekisteriin. Merkinnän perusteella velkoja saa kiinteään omaisuuteen kohdistuvan panttioikeuden, joka vaikuttaa myös kiinteän omaisuuden omistusoikeuden myöhemmin hankkivaan henkilöön. Velkoja, joka on hakenut täytäntöönpanoa mutta joka ei ole vielä saanut panttioikeutta tai maa-aluetta koskevaa velkakirjaa, saa täytäntöönpanopäätöstä koskevan rekisterimerkinnän perusteella oikeuden kiinteästä omaisuudesta saatuu maksuun ennen henkilöä, joka saa panttioikeuden tai maa-aluetta koskevan velkakirjan myöhemmin.

MUIDEN KUIN RAHASAATAVIEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Irtaimen omaisuuteen kohdistuvien vaatimusten täytäntöönpano toteutetaan siten, että ulosottomies noutaa ulosmitattavan esineen velalliselta ja luovuttaa sen velkojalle kuittia vastaan.

Kiinteän omaisuuden tyhjentäminen ja haltuunotto toteutetaan siten, että ulosottomies siirtää kiinteän omaisuuden velkojan omistukseen, kun se on tyhjennetty ihmisistä ja esineistä. Kiinteän omaisuuden tyhjentäminen ja haltuunotto on sallittu kahdeksan päivän kuluttua siitä, kun täytäntöönpanopäätös on annettu tiedoksi velalliselle.

Velvoite tehdä jotakin, antaa lupa tehdä jotakin tai lakata tekemästä jotakin voidaan toteuttaa yhteistyössä ulosottomiehen kanssa tuomioistuimen määrittämällä menetelmällä. Jos velallisen on täytäntöönpanoperusteiden mukaan tehtävä jotakin, minkä voi tehdä joku toinenkin henkilö, täytäntöönpano toteutetaan siten, että tuomioistuin valtuuttaa velallisen antamaan tehtävän jonkun toisen henkilön tehtäväksi velallisen kustannuksella tai suorittamaan tehtävän itse (**korvaava palvelu velallisen kustannuksella**). Kun velallisen on täytäntöönpanoperusteiden mukaan tehtävä jotakin, mitä kukaan toinen henkilö ei voi tehdä, tuomioistuin määrää täytäntöönpanopäätöksessä kohtuullisen määräajan tämän velvoitteen täyttämiseksi. Lisäksi tuomioistuin määrää sakon, jos velallinen ei täytä velvoitetta annetussa määräajassa (**velallisen pakottaminen sakon uhalla**).

Työntekijän palaaminen työhön toteutetaan siten, että tuomioistuin määrää kohtuullisen määräajan täytäntöönpanopäätöksen mukaisten veloitteiden täyttämiseksi. Tuomioistuin määrää täytäntöönpanopäätöksessään myös sakon, jos velallinen ei täytä velvoitettaan annetussa määräajassa.

Omaisuuden jakaminen voidaan toteuttaa jakamalla omaisuus fyysisesti, jos niin on määritetty täytäntöönpanoperusteissa, tai myymällä omaisuus.

Tahdonilmausprosessissa on kyse veloitteesta antaa maarekisteriä koskeva tai muuntyyppinen tahdonilmaus täytäntöönpanoasiakirjaa koskevassa päätöksessä määrätyn mukaisesti, ja se katsotaan täytetyksi, kun päätöksestä tulee lainvoimainen.

Lasten huoltajuutta tai kasvatusta sekä tapaamisoikeutta koskevien tapausten täytäntöönpanossa tuomioistuin määrää täytäntöönpanopäätöksessä henkilön luovuttamaan lapsen toiselle vanhemmalle. Tuomioistuin antaa määräajan, jonka kuluessa lapsi on luovutettava, tai päättää, että lapsi on luovutettava välittömästi. Täytäntöönpanopäätöksessä lapsen luovuttamista koskeva velvoite määrätään koskemaan sitä henkilöä, johon täytäntöönpanoperusteissa viitataan, sitä henkilöä, jonka tahtoon lapsen luovuttaminen perustuu, ja sitä henkilöä, joka on lapsen kanssa päätöksen antamisen hetkellä.

Täytäntöönpanopäätöksessä tuomioistuin määrää, että velvoite luovuttaa lapsi koskee ketä tahansa henkilöä, joka on lapsen kanssa täytäntöönpanon toteuttamisen hetkellä.

Täytäntöönpaneva tuomioistuin voi määrätä sakon velalliselle, joka toimii tuomioistuimen päätösten vastaisesti esim. kätkemällä, vahingoittamalla tai tuhoamalla omaisuuttaan tai tekemällä jotakin, mistä voi aiheutua velkojalle vahinkoa, joka on hyvin vaikea tai mahdoton korvata, estää ulosottomiestä toteuttamasta täytäntöönpanoa tai turvaamistoimia, toimii turvaamistoimista tehtyjen päätösten vastaisesti, estää asiantuntijaa tai maksulaitosta tekemästä työtään, estää työnantajaa tai muuta täytäntöönpanopäätöksen toteuttavaa tahoja toteuttamasta sitä tai estää irtaimen omaisuuden tarkastuksen ja arvioinnin tai ei salli sitä.

Jos velallinen vastoin täytäntöönpanevan tuomioistuimen päätöstä luovuttaa omaisuuttaan, luovutus pätee vain, jos omaisuus on maksettu ja vastapuoli on toiminut omaisuuden luovutus- tai veloitushetkellä hyvässä uskossa (ei tiennyt eikä voinut tietää, että velkojalla ei ollut oikeutta luovuttaa omaisuutta).

Velallinen, joka estääkseen velkojaa saamasta maksua tuhoaa, vahingoittaa, hävittää tai kätkee omaisuuttaan ja näin vahingoittaa velkojaa pakkotäytäntöönpanon yhteydessä, kuuluu rikosoikeudellisen vastuun piiriin, ja hänelle voidaan määrätä sakko tai enintään vuoden vankeusrangaistus. Pankin on tuomioistuimen pyynnöstä annettava tälle kaikki selvitykset ja asiakirjat, joista käy ilmi, miten se on noudattanut tuomioistuimen täytäntöönpanopäätöstä, ja miten se on noudattanut laissa säädettyä saatavien maksujärjestystä. Sen on myös annettava velkojalle ja tuomioistuimelle tiedot velallisen pankkilitteistä. Täytäntöönpanopäätöksen nojalla pankin on jäädytettävä hallussaan olevat velallisen rahavarat täytäntöönpanopäätöksen mukaiseen määrään asti ja maksettava jäädytetty summa velkojalle.

Tuomioistuin voi velkojan pyynnöstä määrätä, että pankki, joka vastoin tuomioistuimen päätöstä ei ulosmittaa, siirrä tai maksa velkasummaa, joutuu maksamaan summan velkojalle omista varoistaan velallisen sijaan. Tässä tapauksessa pankki on velvollinen korvaamaan velkojalle myös vahingon, joka on aiheutunut siitä, että se ei ole noudattanut täytäntöönpanopäätöstä, tai siitä, että se on rikkonut lain säännöksiä tiedonantovelvollisuudesta sekä täytäntöönpanopäätöksessä asetettuja maksujärjestystä, laajuutta ja maksutapaa koskevia velvollisuuksia.

Työnantajan on maksettava täytäntöönpanopäätöksen perusteella velkojalle kiinteämääräinen summa rahaa tai säännöllisesti se rahamäärä, joka velallisella olisi muutoin oikeus saada palkkana. Näin tehdessään työnantajan on kuitenkin jätettävä velalliselle vähintään 70 prosenttia minimipalkasta kuukaudessa.

Tuomioistuin voi velkojan pyynnöstä määrätä, että työnantaja, joka vastoin tuomioistuimen päätöstä ei pidätä ja maksa eräntyneitä summia velkojalle, joutuu maksamaan summan velkojalle omista varoistaan velallisen sijaan. Tässä tapauksessa työnantaja on velvollinen korvaamaan velkojalle myös vahingon, joka on aiheutunut siitä, että se ei ole noudattanut täytäntöönpanopäätöstä.

Velallisen velallisen on ilmoitettava, tunnustaako se ulosmitatun saatavan ja minkä suuruisuena sekä onko saatavaan liittyvän veloitteen suorittaminen riippuvainen jonkin muun veloitteen täyttämisestä. Jos velallisen velallinen ei ilmoita näitä tietoja tai sen ilmoitus ei pidä paikkaansa, se vastaa velkojalle aiheutuneesta vahingosta.

4.3 Mikä on täytäntöönpanotoimien voimassaoloaika?

Täytäntöönpanon tuomioistuimen yksittäisen toimenpiteen voimassaolo riippuu siitä, millainen toimenpide on kyseessä. Yleensä täytäntöönpanomenettely (ja sen myötä täytäntöönpanopäätöksen vaikutus) lakkaa, kun velkojan vaatimukset on täytetty. Jos täytäntöönpanoa ei oikeudellisten tai aineellisten esteiden vuoksi voida suorittaa, se lopetetaan keskeyttämällä täytäntöönpano. Tämän seurauksena kaikki täytäntöönpanotoimet mitätöidään, elleivät ne vaikuta sivullisen (esim. ulosmitatun omaisuuden ostajan) saamiin oikeuksiin. Velkojalla on myös mahdollisuus esittää täytäntöönpanomenettelyn lykkäämistä enintään yhdellä vuodella ja tällä tavoin pitää täytäntöönpanopäätös voimassa myös siinä tapauksessa, että velallinen on päätöksentekoaikaan varaton (mikä merkitsee aineellista estettä velkojan saatavien maksamiselle).

Jos täytäntöönpano kohdistuu velallisen pankkisaataviin, mutta velallisen tileillä ei ole varoja tai velallinen ei sitoumusten vuoksi voi käyttää niitä, pankin on säilytettävä täytäntöönpanopäätöstä vuoden ajan ja suoritettava maksuja velkojalle, kun velallisen tilille tulee varoja tai kun velallinen saa oikeuden käyttää niitä. Tänä aikana täytäntöönpanoa ei voida lopettaa.

Jos ulosottomies ei ulosmittausta tehdessään löydä omaisuutta, johon täytäntöönpano voidaan kohdistaa, tai jos ulosmitattu omaisuus ei riitä velkojan saatavan maksamiseen, taikka jos ulosottomies ei voi toteuttaa takavarikointia, koska velallinen ei ole paikalla tai ei päästä ulosottomiestä tiloihinsa, velkoja voi kolmen kuukauden kuluessa ulosmittauksesta pyytää ulosottomiestä kuinka monta kertaa tahansa suorittamaan uuden ulosmittauksen. Tänä aikana täytäntöönpanoa ei voida lopettaa.

5 Voiko täytäntöönpanopäätökseen hakea muutosta?

Velallisella, velkojalla, kolmannella osapuolella, jolla on täytäntöönpanon kohteeseen kohdistuva ja täytäntöönpanon estävä oikeus, sekä täytäntöönpanomenettelyssä myydyn kohteen ostajalla on oikeus hakea muutosta täytäntöönpanotuomioistuimen päätökseen.

Ensimmäisessä oikeusasteessa tehtyjen päätösten osalta varsinainen muutoksenhakukeino on valitus. Täytäntöönpanopäätös muodostaa tästä poikkeuksen. Velallinen ja sivullinen, jolla on täytäntöönpanon estävä oikeus täytäntöönpanon kohteena olevaan esineeseen, voivat esittää täytäntöönpanopäätöstä koskevan vastalauseen. Vastalauseen on oltava perusteltu. Velallisen tai kolmannen osapuolen on esitettävä vastalauseessaan kaikki tosiasiat ja todisteet, joiden perusteella vastalause olisi katsottava perustelluksi (velallisen vastalause). Velkojalla on oikeus esittää vastalauseeseen vastine kahdeksan päivän kuluessa. Vastalausesta koskevasta päätöksestä on mahdollista tehdä valitus.

Kuka tahansa, joka osoittaa, että hänellä todennäköisesti on täytäntöönpanon kohteeseen kohdistuvan täytäntöönpanon pätemättömäksi (kolmannen osapuolen vastalause). Moitteen voi toimittaa täytäntöönpanomenettelyn päättymiseen saakka. Jos velkoja ei vastaa moitteeseen annetussa määräajassa tai ilmoittaa, ettei se vastusta moitetta, tuomioistuin kumoaa täytäntöönpanopäätöksen kokonaan tai osittain ja keskeyttää täytäntöönpanon kulloisenkin tapauksen olosuhteiden mukaisesti. Jos velkoja ilmoittaa määräajan kuluessa vastustavansa moitetta, tuomioistuin hylkää moitteen. Moitteen esittänyt kolmas osapuoli voi nostaa kanteen 30 päivän kuluessa siitä, kun päätöksestä on tullut lainvoimainen, jotta voidaan selvittää, sallitaanko kohteeseen kohdistuva täytäntöönpano.

Valitus ja moite esitetään sille tuomioistuimelle, joka on tehnyt päätöksen, johon haetaan muutosta. Moitteen käsittelee yleensä sama tuomioistuin, joka on tehnyt täytäntöönpanopäätöksen, valitus taas käsitellään toisen asteen tuomioistuimessa. Valituksesta annettu päätös on lainvoimainen.

Moite ja valitus on esitettävä kahdeksan päivän kuluessa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätöksen tiedoksiantamisesta. Poikkeustapauksissa on mahdollista esittää moite myös tämän määräajan päätyttyä täytäntöönpanomenettelyn päättymiseen asti, jos se perustuu vaatimusta koskevaan seikkaan, joka on tullut ilmi päätöksen tultua täytäntöönpanokelpoiseksi ja johon ei ollut mahdollista vedota määräajan kuluessa.

Valitus ja moite eivät estä täytäntöönpanomenettelyyn kuuluvien toimien suorittamista ennen kuin maksuvaiheessa. Velkojalle ei voida maksaa ennen kuin täytäntöönpanopäätös on tullut lainvoimaiseksi. Velkojalle saa maksaa ennen lainvoimaista täytäntöönpanopäätöstä vain siinä tapauksessa, että täytäntöönpanon perusteena ovat maksulaitoksessa säilytettävät velallisen varat (täytäntöönpanoperusteeseen perustuva täytäntöönpano), edellyttäen, että täytäntöönpanoperuste on liitetty täytäntöönpanohakemukseen, paitsi kauppa-oikeudellisissa asioissa, jolloin täytäntöönpanoperustetta ei tarvitse liittää hakemukseen.

Täytäntöönpanomenettelyissä poikkeuksellista muutoksenhakua sovelletaan vain harvoin.

6 Sovelletaanko täytäntöönpanoon mitään rajoituksia, esimerkiksi velallisen suojaa koskevien sääntöjen tai määräaikaisten perusteella?

Rahasaatavien ja niitä koskevien turvaamistoimien täytäntöönpano ei ole sallittu sellaisten esineiden ja oikeuksien osalta, joita velallinen ja henkilöt, joiden elatuksesta velallinen lain nojalla vastaa, tarvitsevat perustoimeentuloa varten tai joita velallinen tarvitsee ammattinsa harjoittamiseen. Tiettyjen tällaisten esineiden ja oikeuksien osalta täytäntöönpano on sallittu vain rajallisesti.

Aiheeseen liittyviä linkkejä

<http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/preciscenaBesedilaZakonov>

http://www.mp.gov.si/si/obrazci_evidence_mnenja_storitve/uporabni_seznami_imeniki_in_evidence/

<http://www.sodisce.si/>

<https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs>

<http://pisrs.si/>

Päivitetty viimeksi: 24/08/2017

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.